

Téma: Děti a paragrafy (Právní ochrana)

Počet hodin: dvě- expozice a fixace tématu, část třetí vyučovací hodiny – opakování probraného tématu

RVP: Vzdělávací oblast: *Člověk a zdraví*
                  Vzdělávací obor: *Výchova ke zdraví*

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

- žák vyhledává a třídí informace, na základě jejich pochopení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení i praktickém životě

2. Kompetence k řešení problémů:

- žák myslí kriticky, uvažuje o důsledcích svého jednání i jednání druhých ve světle právního řádu, je si vědom zodpovědnosti za jednání

3. Kompetence komunikativní:

- žák srozumitelně vyjadřuje své myšlenky, dovede je obhájit, ovládá základní pravidla diskuze, umí naslouchat

4. Kompetence sociální a personální:

- žák spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu a také pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

5. Kompetence občanské:

- žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i ve společnosti

6. Kompetence pracovní:

- žák využívá získané znalosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Mezipředmětové vztahy:

Výchova k občanství (Člověk a společnost)

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova

  Výchova demokratického občana

Úvod:

- učitel uvede žáky do tématu napsáním nadpisu hodiny na tabuli, sjednáním si pozornosti, stručně nastíní žákům cíl hodiny

Cíl hodiny:

- cílem vyučovacích hodin věnovaných tématu Děti a paragrafy je rozšířit znalosti žáků v oblasti právní nauky (pojmy, definice, příklady)

-dále diskuze se žáky o nejběžnějších problémech společnosti vzhledem k nedostatečnému právnímu vědomí apod.

Opakování:

Úkol č. 1:

Učitel předloží žákům několik základních pojmů, které by již měli znát, a žáci k nim ve dvojicích dopisují informace. Učitel nakonec odpovědi shrne do správných definic. Jde např. o tyto pojmy:

ústava, zákon, způsobilost k právním úkonům, trestní odpovědnost, presumpce nevinny

Ústava je nejvyšší (jedná se o [právní normu](#) s nejvyšší právní silou) a základní zákon státu (nebo jejich soubor). Ostatní zákony a podzákoné předpisy s ní musí být v souladu.

Zákon je obecně závazný [právní předpis](#) přijatý zákonodárným sborem ([parlamentem](#))

Způsobilost k právním úkonům je stav, kdy je [fyzická osoba](#) způsobilá vlastními [právními úkony](#) nabývat práva a brát na sebe [povinnosti](#). Dle současné právní úpravy dochází ke vzniku způsobilosti k právním úkonům v plném rozsahu dovršením zletilosti. Fyzické osobě může být způsobilost k právním úkonům [soudem](#) omezena nebo odňata v plném rozsahu, avšak jen z důvodů stanovených zákonem ([duševní porucha](#), nadměrné užívání [alkoholu](#) nebo [omamných prostředků](#) či [jedů](#))

Odpovědnost se v [právu](#) chápe jako nutnost nést důsledky za nějaké jednání nebo opominutí. Rozlišuje se podle toho, zda a v čem vznikla.

Presumpce nevinny je princip, podle kterého je na účastníka [trestně-právního řízení](#) v různých fázích řízení ([podezřelého](#), [obviněného](#), [obžalovaného](#)) nahlíženo jako na [nevinného](#), dokud není pravomocným [rozsudkem soudu](#) rozhodnuto o opaku. Je jedním z principů [právního státu](#) a výkonu soudnictví. Odpovědnost za dokazování viny leží na [žalobcích](#), žalovaný nemusí dokazovat svou nevinu. Presumpce nevinny je uvedena v [Listině základních práv a svobod](#).

Motivace:

Úkol č. 2:

Učitel rozdělí žáky na šest skupin. Do skupiny 1, 3 a 5 dá k dispozici zprávy z tisku o nějakém trestném činu mladistvých, do skupiny 2, 4 a 6 zprávy popisující týrání dětí. Žáci si ve skupinách články přečtou.

Expozice:

Úkol č. 3:

Mluvčí každé ze skupin odpovídá před třídou na otázky související s výše zmiňovanými články.
reagovat na danou zprávu? *Jak byste chtěli
Překvapilo vás něco?*

+ podle skupin:

Skupina 1, 3, 5: *Jaký je rozdíl mezi trest. odpovědností nezletilých a mladistvých?*

Jaký je rozdíl mezi přestupkem a trestným činem?

V čem podle vás spočívají příčiny kriminality mládeže, jak jí lze předejít?

Skupina 2, 4, 6: *Setkali jste se někdy ve svém okolí s týráním dětí?*

Co znamená Syndrom CAN – Syndrom týraného dítěte?

Jak byste definovali šikanování?

Fixace:

Žáci si zapisují do sešitu poznámky k tématům: kriminalita mládeže, děti v roli obětí, práva a povinnosti rodičů/děti v rodině.

Úkol č. 4:

Žáci mají za úkol do příští vyučující hodiny vybrat si tři pracoviště pomáhající zneužívaným či týraným dětem a každé stručně popsat.

Závěr:

Úkol č. 5: Žáci vytvoří závěrečnou činnost metodou brainstormingu na téma *Jak bychom upravili právní předpis pro mládež (nezletilé)*. Čím by byl specifický, jaké bychom chtěli mít práva, jaké povinnosti, čím by se lišil od stávajících norem?

Po skončení brainstormingu učitel naváže na diskuzi a společným konsensem dojdou žáci k deseti bodům svého „zákona“, které zapíší.

Učitel ukončí diskuzi a vyučující hodinu.